

řádě není ustanovení, které by vylučovalo podpůrnou platnost tohoto předpisu a mohou se vyskytnouti případy, ve kterých oprávněným zájmům dlužníka odporujícího exekuci (§§ 35, 36, 37 a 39 ex. ř.) není poslouženo zákonnými předpisy o tom, ve kterých případech rekurs zastavuje výkon napadeného usnesení. Tak jest tomu v tomto případě, ve kterém jde o vyklizení spachtovaného předmětu sloužícího zřejmě zahradnické živnosti. Nebyl-li přípustným samostatný rekurs do usnesení exekučního soudu, povolivšího odkladný účinek dovolacího rekursu (§ 524 druhý odstavec c. ř. s. a § 78 ex. ř.) jest napadené rozhodnutí rekursního soudu správné a dovolací rekurs vymáhajících věřitelů musel býti zamítnut (§ 523 c. ř. s. a § 78 ex. ř.).

Čís. 8845.

Spory vymáhajícího věřitele s poddlužníkem ve smyslu § 308 ex. ř. patří před obecné sudiště dlužníka, nikoliv výlučně před exekuční soud. I tu platí ustanovení § 45 j. n.

(Rozh. ze dne 5. dubna 1929, R I 190/29.)

Vymáhající věřitel domáhal se ve smyslu § 308 ex. ř. na poddlužníku zaplacení zabavených důchodů 8.357 Kč žalobou, zadanou na sborovém soudě. K námitce věcné nepříslušnosti soud první stolice žalobu odmítl, maje za to, že jest příslušným soud exekuční. Rekursní soud zamítl námitku věcné nepříslušnosti.

Nejvyšší soud odmítl dovolací rekurs.

Důvody:

Napadeným usnesením uznal rekursní soud za věcně příslušný k projednání této rozepře sborový soud první stolice; jest proto podle ustanovení § 45 j. n. další opravný prostředek proti jeho rozhodnutí vyloučen (srv. sb. n. s. 282, 2806, 3145, 5056), aniž se jde na tom, že rekursní soud svému usnesení vyhradil právní moc, ana tato výhrada jest v rozporu se zákonným předpisem § 45 j. n. Předpis § 17 druhý odstavec ex. ř. nepřichází tu v úvahu, neboť spory vymáhajícího věřitele s poddlužníkem ve smyslu § 308 ex. ř. patří, jak bylo již doloženo v rozhodnutí čis. 1987 sb. n. s., před obecné sudiště poddlužníka, nikoliv výlučně před exekuční soud.

Čís. 8846.

Předpis čl. XXXII uv. zák. k c. ř. s. netýká se práva finanční prokuratury k zastupování.

Okolnost, že pohledávka žalovaného za žalobcem, již se snaží žalobce ve sporu kompenzovati zažalovanou pohledávkou, byla příkazána eráru k vybrání, neopravňuje ještě finanční prokuraturu k zastupování žalovaného.

Vykáže-li se finanční prokuratura svolením ministerstva financí ve smyslu § 5 vl. nař. ze dne 4. června 1919, čis. 313 sb. z. a n., jest to pro soud závazné a soud ji musí k zastupování připustiti, aniž by

směl zkoumati, zda bylo svolení uděleno právem či neprávem. Neudělilo-li ministerstvo financí tohoto svolení, jest řízení, v němž vystupoval zástupce finanční prokuratury, zmatečným a na soudu jest, by postupoval podle §§ 6 a 7 c. ř. s.

(Rozh. ze dne 5. dubna 1929, R I 195/29.)

Žalobci domáhali se na úpadkové podstatě Antonína H-a zaplacení 75.000 Kč. Ježto vzájemná pohledávka úpadkové podstaty za žalobci byla přikázána k vybrání eráru, zastupoval žalovanou podstatu u prvního soudu zástupce finanční prokuratury, ježž soud první stolice k jednání připustil. Rekursní soud zrušil napadené usnesení, jakož i jednání se zástupcem finanční prokuratury jako zmatečné a uložil prvnímu soudu, by ve věci samé dále jednal. Důvody: Jest sice správné, že podle čl. XXXII uvoz. zák. k c. ř. s. vztahuje se ustanovení civilního řádu soudního o advokátech a jich náměstcích obdobně také k finančním prokuraturám a že proto může finanční prokuratura zastupovati i v těch případech, v nichž jest nařízeno, by byly strany zastoupeny advokáty (§ 27 c. ř. s.), a posléze, že obsah plné moci v právní rozepři jest posuzovati podle § 31 c. ř. s. Avšak podle §§ 1 a 2 služební instrukce pro finanční prokuratury, vydané nařízením ministerstva financí ze dne 9. března 1898 čís. 41 ř. zák., která vzhledem k čl. IV čís. 1 uvoz. zák. k c. ř. s. má moc zákona a která byla zachována v platnosti vládním nařízením ze dne 4. června 1919 čís. 313 sb. z. a n., jsou finanční prokuratury ustanoveny, by vykonávaly práce s právním zastupováním státního jmění a majetkových podstat jemu co do zastupování na roveň postavených (viz nařízení vlády republiky Čsl. ze dne 4. června 1919 čís. 313 sb. z. a n. § 1—4). Zastupování přesahující tento rámec, které má za předmět jiné majetky a oprávnění, jest přípustné jen ze zvláštních důvodů se svolením ministerstva financí (§ 5 cit. vládn. nařízení). Z toho vyplývá, že finanční prokuratura v projednávaném případě, kde nejde o věci shora uvedené, nýbrž kde osoba soukromá, správce úpadkové podstaty, udělila plnou moc finanční prokuratuře, tato nemohla vstoupiti do sporu bez svolení ministerstva financí a nepřisluší jí v tomto případě oprávnění svrchu uvedená. Má to v zápětí, že žalovaná strana skutečně nebyla zastoupena a řízení provedené se zástupcem finanční prokuratury bylo zmatečné (§ 7, 477 čís. 5 c. ř. s.).

Nejvyšší soud zrušil usnesení obou nižších soudů a uložil soudu první stolice, by, proveda zákonné řízení, znovu rozhodl.

Důvody:

Finanční prokuratura jest podle služební instrukce a podle čl. IV úv. zák. k c. ř. s., jímž instrukce ta uzákoněna, povolána zastupovati jen jmění státní a jiné majetky jemu tam na roveň postavené, nikoli však zastupovati jako advokát soukromé strany. Není tudíž správným názor první stolice a odvolací stížnosti, že jest otázka vyřízena článkem XXXII úv. zák. k čr., podle něhož ustanovení c. s. řádu o advokátech užití jest

i na finanční prokuratury, a plnou mocí udělenou správcem úpadkové podstaty finanční prokuratuře, neboť cit. čl. XXXII nemá tak široký smysl, jaký by se mu podle jeho doslovu zdánlivě dal připisovati a jaký mu stěžovatelka připisuje, neboť se nevztahuje na oprávnění k zastupování, to již proto ne, že civ. řád soudní neupravuje ani právo advokátů k zastupování stran, takže, klade-li cit. článek XXXII finanční prokuratury advokátům v oblasti c. s. řádu na roveň, netýče se to ani u finančních prokuratur práva k zastupování. Právo k zastupování upravuje pro advokáty advokátní řád (zvláště § 8) a pro finanční prokuratury služební instrukce a jest proto zkoumati i souzený případ pod zorným úhlem předpisů této instrukce. Úpadková podstata soukromých osob, o niž i tu jde, není však zahrnuta v majetcích, jež finanční prokuratura podle instrukce jest povolána zastupovati. To je jasné a nelze se správcem podstaty říci, že jest jen vnitřní otázkou mezi finanční prokuraturou a ministerstvem financí, zda má prokuratura ten který majetek zastupovati, nýbrž jest to otázkou objektivního práva, nad jehož správným užitím jest soudu bdíti, dokonce z úřadu, protože jde o předpisy práva veřejného majícího moc a sílu práva nutícího. Zbývá tedy jen otázka, zda nebude finanční prokuratura oprávněna zastupovati žalovanou úpadkovou podstatu z důvodu § 5 vl. nař. ze dne 4. června 1919 čís. 313 sb. z. a n., podle něhož zastupování rámeč § 1—4 téhož nař. přesahující, které má za předmět jiné majetky, než v rámci tom uvedené, může finanční prokuratura na se vzíti jen ze zvláštních důvodů se svolením ministerstva financí. A tu ovšem jest přiznati, že tyto zvláštní důvody a svolení ministerstva financí jsou skutečně jen vnitřní věci finanční prokuratury a ministerstva, takže vykáže-li se prokuratura svolením ministerstva, jest to pro soud závazné a soud ji musí k zastupování připustiti, aniž by směl zkoumati, zda-li bylo svolení uděleno právem čili nic. Tomu-li tak, jest řízení vadné, když se za žalovanou stranu dostavil úředník finanční prokuratury a soudce nedal mu ani otázku, jakým právem ujímá se finanční prokuratura zastupování úpadkové podstaty, a tudíž ani tuto stránku věci nevyšetřil, spokojiv se plnou mocí udělenou správcem podstaty finanční prokuratuře. Kdyby byl soudce otázku tu vzal na přetřes, byl by se již tehdyž dověděl to, co žalovaná úpadková podstata vykládá teprve v dovolací stížnosti, že prý pohledávka úpadce za žalobci více méně 115.470 Kč, která prý jest jediným jménem podstaty, byla pro dlužné daně zabavena a přikázána eráru k vybrání, a že nyní žalobci, jak žaloba vykazuje, tuto pohledávku, kterou účtují 73.746 Kč 76 h započísti a tudíž umořiti chtějí vzájemnou pohledávkou 75.000 Kč (60.500 Kč), kterou proti úpadci pokud se týče úpadkové podstatě účtují, a že při zkušebním stání bylo mezi finanční prokuraturou a správcem podstaty ujednáno, že správce nebude činiti návrh na složení zálohy na útraty podle § 73 konk. řádu, převezme-li prokuratura zastupování podstaty v tomto sporu, a byl by soudce podle toho věc rozhodnouti mohl. Rozhodnutí to bude záviseti od zodpovězení dvou otázek: 1. Zda finanční prokuraturu opravňuje k zastupování žalované podstaty okolnost, že pohledávka podstaty za žalobci více méně 115.470 Kč (podle udání žalobců 73.746 Kč 76 h), kterou se žalobci na žalobní pohledávku započísti

sraží, byla eráru přikázána k vybrání, takže erár a tudíž jeho jménem finanční prokuratura podle § 308 ex. ř. jest oprávněna pohledávku tu dobývati a tudíž také ji hájiti proti uplatňovanému započtení. Tuto otázku jest zodpověděti záporně, neboť podle služební instrukce zastupuje finanční prokuratura právní podmínky, i když záleží jen v nadacích, ve jmění neosobním, zastupuje jen strany (§ 15 odst. 8 služební instrukce), nikoli však předmět sporu o sobě, není-li oprávněna zastupovati stranu, čemuž by v souzeném případě tak bylo, kdyby ve sporu, kde jest stranou úpadková podstata soukromníka, kterou nesmí zastupovati, připuštěna byla zastupovati pohledávku, která dokonce není ani přímým předmětem sporu (tím je pohledávka žalobců za podstatou), nýbrž jen předmětem započtení. Zřejmo, že k vůli této pohledávce mohla by se finanční prokuratura v zájmu státu připojiti ke sporu jen jako vedlejší intervenientka podle § 17 c. ř. s., čímž zájem státu na sporu jest úplně kryt. 2. Druhou otázkou jest otázka § 5 cit. vl. nařízení, otázka svolení ministerstva financí k zastupování úpadkové podstaty v tomto sporu. Udělí-li ministerstvo svolení, jest věc napravena, jinak však jest posavadní řízení zmatečné právě pro nedostatek tohoto svolení a jest tu tedy případ § 6 a 7 c. ř. s., ať se už § 6 vztahuje na tento případ přímo, extensivně, nebo teprve obdobně, neboť slovně ovšem nedopadá, ježto jedná o případu, kde strana má k vedení sporu potřebí vyššího schválení, kdežto zde jde o případ, kde zástupce má k zastupování strany ve sporu potřebí vyššího schválení. O § 38 c. ř. s. ovšem neide, neboť ten má na mysli případ, že intervenujícímu zástupci chybí výkaz plné moci, kdežto zde plná moc strany jest vykázána, ale chybí výkaz oprávnění tuto plnou moc přijmouti, který právě má býti podán výkazem ministerského svolení. Jest tedy třeba, by první soudce doplnil napřed řízení výsledkem finanční prokuratury, nač zástupčí své právo zakládá a udá-li, jakž jest očekávati, řečený skutkový stav, by postupoval podle §§ 6 a 7 c. ř. s. Poněvadž jest třeba řečeného skutkového doplnění, nemůže nejvyšší soud toto nápravné řízení převzít sám, jak by jinak podle § 6 první odstavce a § 7 první odstavce c. ř. musil učiniti, nýbrž bylo nutno usnesení nižších stolic zrušiti a první stolicí potřebné doplnění a provedení nápravného řízení uložit.

Čís. 8847.

Účastník nesporného řízení může se smlouvou s druhým účastníkem řízení platně vzdáti opravných prostředků proti soudním rozhodnutím do té nevynesným.

(Rozh. ze dne 5. dubna 1929, R I 204/29.)

Nejvyšší soud odmítl v opatrovnické věci dovolací rekurs Teodora K-a.

Důvody:

Rekursní soud nevyhověl rekursu Teodora K-a do usnesení opatrovnického soudu, pokud jím byl uznán povinným platiti svým dětem